

Dynia zwyczajna (*Cucurbita pepo* L.)

Charakterystyka:

Rodzaj dynia (*Cucurbita* L.) jest reprezentowany przez 30 gatunków. Do roślin uprawianych w Polsce należą dynia zwyczajna (*Cucurbita pepo* L.) od której wywodzą się współcześnie uprawiane odmiany botaniczne. Ojczyzną dyni jest Ameryka północna. Gatunek ten jest bardzo różnorodny pod względem morfologicznym, to znaczy różni się między innymi długością pędów, wielkością i kształtem owoców oraz sposobem użytkowania. Wyróżnia się w nim formy oleista (których nasiona wykorzystywane są do produkcji olejów), jadalne (których pestki pozbawione są grubej łupiny).

Dynia jest rośliną jednoroczną, jarzyna. Nasiona wykorzystuje się w przemyśle cukierniczym, przeznacza do bezpośredniego spożycia lub do produkcji oleju, używanego do celów jadalnych lub technicznych. Owoce są jadalną jarzyną wykorzystywaną do wyrobu marynat i marmolad. Łodyga dyni jest płaska lub wspina się po podporach, często wykształca długie, rozgałęzione wierzchołki. Zarówno łodyga jak i liście pokryte są szorstkimi włoskami i delikatnymi kolcami. Odróżnym gatunkiem jest pochodząca z Ameryki południowej dynia olbrzymia (*Cucurbita maxima* Duch.) powszechnie uprawiana jako warzywo lub na paszę.

Uprawa:

Dyni najlepiej uprawiać w rzędach okopowych. Ze względu na jej wrażliwość na przymrozki wysiew należy rozpocząć po 15 maja. Plantacje należy odchwaszczać regularnie, a do momentu gdy liście przykryją międzyrzędzia. Jagody dyni dojrzewają na przełomie września i października. Należy je zbierać wraz z szypułkami przed nadziejciem przymrozków.

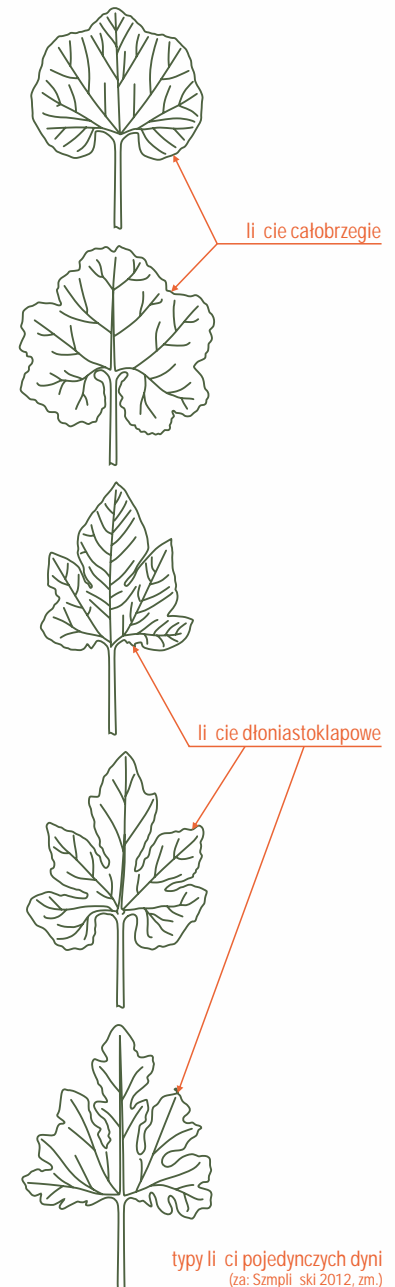
Odmiany botaniczne:

- var. *styriach* Greb. – tworzy duże masy wegetatywne w postaci płaskich, długich pędów, dorastających do 4 m oraz kilka małych owoców;
- var. *oleifera* Pietsch. – wytwarza krótkie (do 2 m), skupione i krzaczaste pędy oraz jeden lub dwa duże owoce.

Piśmiennictwo:

Szempliński W. (red.), 2012, Rośliny rolnicze, Wydawnictwo UWM, Olsztyn;

Jasińska Z., Kotecki A. (red.), 2003, Szczegółowa uprawa roślin tomylanych, tom II, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław;

różnorodność owoców dyni (fot. Flominator, GNU Free Documentation License)

